

Vuosittain kerättävät apteekkien taloustiedot tukevat päätöksentekoa

Mitä apteekkien toiminnasta ja taloudesta tiedetään?

Suomalaisten apteekkien toiminnasta tiedetään suhteellisen paljon. Apteekkitalouteen ja kehitystrendeihin on mahdollista tutustua Fimean vuosittain julkaisemien apteekkien tilinpäätösanalyysien kautta tai Fimean verkkosivuille koottujen apteekkitoimintaa kuvaavien tunnuslukujen ja indikaattorien avulla. Alkuvuodesta 2020 julkaistussa THL:n, Fimean ja Kelan yhteistyössä laatimassa esiselvityksessä on myös kuvattu apteekkitalouden nykytilaa Suomessa.

Fimea kerää suomalaisten apteekkien toiminnasta ja taloudesta tietoa vuosittain. Yksityisten ammatinharjoittajien eli apteekkareiden tietoja ei kuitenkaan pystytä julkaisemaan niin, että yksittäinen toimija voitaisiin tunnistaa. Tämän takia tietoja julkaistaan keskiarvoina, mediaaneina, summina, frekvensseinä ja niitä tarkastellaan kansallisella tai alueellisella tasolla. Tästä voi syntyä kuva, ettei apteekkitoiminta ole läpinäkyvää tai ettei sitä tunneta.

Apteekkitoiminta Suomessa on pääsääntöisesti kannattavaa

Fimean apteekkien tilinpäätösanalyysien mukaan apteekkitoiminta on Suomessa taloudellisesti kannattavaa ja apteekit ovat vakavaraisia. Apteekit ovat kuitenkin keskenään hyvin erilaisia. Esimerkiksi vuoden 2018 aineistossa yksityisten apteekkien (n=522) tulos verojen ja apteekkarin palkkaoikaisun (67 000 euroa) jälkeen oli 12 %:ssa apteekteista tappiollinen. Lähes 40 %:ssa apteekteista liikevoitto oli alle 50 000 euroa. Valtaosalla apteekteista liiketoiminnan tuotot kuitenkin kattoivat toiminnan kustannukset ja 3 %:lla apteekteista liikevoitto vuonna 2018 oli yli 300 000 euroa.

Millaista tietoa tarvitaan?

Vertailtaessa suomalaista apteekkijärjestelmää ja -taloutta muiden maiden vastaaviin on havaittu, että yhdenkään muun maan järjestelmä tai lääkkeiden hinnoittelumalli ei sovi sellaisenaan meille. Niinpä tulevaisuudessa on entistä tärkeämpää rikastaa ja jalostaa jo olemassa olevaa apteekkitietoa ja yhteistyössä tunnistaa suomalaiseen järjestelmään soveltuvat elementit.

Leena Reinikainen
Kehittämissuunnittelija
Lääkehoitojen arviointi -prosessi
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
etunimi.sukunimi@fimea.fi

Lisää tietoa:

Mäklin S, Laukkonen M-L, Aaltonen K, Heino P, Koskinen H, Saastamoinen L, Hyvärinen A, Reinikainen L. [Lääkehoidon kokonaiskustannukset ja apteekkitalous. Esiselvitys.](#) Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2020:1, Helsinki 2020

Reinikainen L, Hyvärinen A, Happonen P. [Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2014–2017.](#) Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 2/2019. Kuopio:Fimea 2019